

Sygn. akt I PK 209/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa P. W.
przeciwko Nadleśnictwu S.
o odprawę emerytalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 września 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda P. W. na rzecz pozwanego Nadleśnictwa S. kwotę 1.350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2017 r. oddalił apelację powoda P. W. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 października 2016 r. oddalającego powództwo przeciwko pozwanemu Nadleśnictwu S. o zapłatę kwoty 30.693 zł tytułem odprawy emerytalnej.

W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że wypłacenie przez Nadleśnictwo M. na rzecz powoda „odprawy rentowej w wysokości 200% jego ostatniego

wynagrodzenia” w związku z przejściem na rentę w 1993 r., powoduje, że powodowi nie przysługuje obecnie prawo do odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę. Wprawdzie Sąd Rejonowy nie wskazał jednoznacznie na jakiej podstawie ówczesny pracodawca wypłacił powodowi odprawę, to charakter i okoliczności jej wypłaty a także treść dokumentów przesądza, że jest to odprawa rentowa wynikająca z art. 46 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (obecnie jednolity tekst: Dz.U. 2017 r., poz. 788 ze zm.). Skoro powód podlegał przepisom tej ustawy w zakresie odprawy jako pracownik Służby Leśnej, to był wyłączony z zapisów dotyczących wypłat świadczenia, o jakim mowa w § 2 załącznika nr 15 do Porozumienia z dnia 28 lipca 1992 r. w sprawie wynagradzania pracowników nie zaliczanych do Służby Leśnej w jednostkach organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Lasy Państwowe (dalej jako Porozumienie z dnia 28 lipca 1992 r.). Nie ma przy tym znaczenia, czy poprzedni pracodawca ustalił wysokość tego świadczenia w należnej wysokości. Wszelkie roszczenia uzupełniające w tym zakresie powód winien skierować wobec poprzedniego pracodawcy. Ponowne zatrudnienie się powoda nie skutkuje prawem do ponownego przyznania mu odprawy, tym razem w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego i przejściem na emeryturę. Jednoznaczny zapis art. 92¹ k.p. o jednorazowym charakterze tej odprawy wyłącza możliwość ponownego nabycia prawa do tego świadczenia.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego i o orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje oraz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawach naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

1) art. 46 ust. 1 ustawy o lasach i § 2 załącznika Nr 15 do Porozumienia z dnia 28 lipca 1992 r. polegające na błędnym zakwalifikowaniu świadczenia otrzymanego w 1993 r., jako odprawy rentowej z tytułu rozwiązania umowy o pracę

opartej na wskazanym przepisie ustawy o lasach, podczas gdy świadczenie to jednoznacznie odpowiadało odprawie przewidzianej w tym załączniku, o czym świadczy zestawienie treści wymienionych przepisów z rodzajem spornego świadczenia;

2) art. 46 ust. 1 pkt 5 ustawy o lasach, § 2 załącznika Nr 15 do Porozumienia dnia 28 lipca 1992 r. oraz art. 18 k.p., przez ich niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że „jednorazowość” wskazanej w art. 46 ust. 1 pkt 5 ustawy o lasach odprawy wyklucza jej wypłatę uzupełniającą (w związku z nabyciem przez pracownika uprawnień do jej poboru) do wysokości przynajmniej minimalnego świadczenia określonego w ramach tej pragmatyki służbowej (wyższej od uprzednio wypłaconych świadczeń z innej podstawy prawnej - wspomnianego Porozumienia), podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów powinna uwzględnić, że wypłacenie skarżącemu dochodzonych środków nie stanowi nowej odprawy, lecz jest wypłatą tej samej odprawy, tyle że uzupełnionej, tak aby jej wysokość odpowiadała przepisom ustawy o lasach.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na oczywiste uzasadnienie skargi związane z „oczywistą zasadnością podniesionych w niej zarzutów”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącego na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wskazuje na przesłankę oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stosownie do dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego

odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Jednak o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860). Tym samym powołując się na oczywiste uzasadnienie skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyvodu prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie

kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Wniosek skarżącego o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia warunków właściwych dla przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., z uwagi na brak wskazania jakiegokolwiek przepisu, którego naruszenie miałyby postać naruszenia kwalifikowanego, widocznego na pierwszy rzut oka. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący ogranicza się jedynie do twierdzenia, że o oczywistym uzasadnieniu skargi przesądza „oczywista zasadność podniesionych w niej zarzutów”, a więc odwołuje się do naruszenia przepisów wskazanych w podstawach skargi. Natomiast, jak wynika z rozważań dokonanych powyżej, uzasadnienie wniosku o przyjęcia skargi do rozpoznania odwołujące się do przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinno koncentrować się na wykazaniu "oczywistości" zasadności skargi. Uzasadnienie to nie może sprowadzać się do odwołania się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych bądź też do ich powtórzenia, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17, LEX nr 2500419). Skarga nie zawiera też żadnego wywodu prawnego, który stanowiłby poparcie twierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona zwłaszcza, iż rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Według utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W konsekwencji należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał, aby zaskarżone orzeczenie było dotknięte tego rodzaju kwalifikowaną wadą prawną, która mogłaby być uznana za elementarną lub oczywistą, a która by uzasadniała twierdzenie skarżącego o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej w zakresie naruszenia wskazanych przepisów. Stwierdzenie takiego kwalifikowanego

naruszenia wymagałoby poszukiwania w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi, jak też ponownej weryfikacji i oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co usuwa się spod weryfikacji kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i przekreśla tezę o rzekomo oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego po myśli art. 98 § 1 k.p.c.